

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА
АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

**Силабус навчальної дисципліни
Рисунок і живопис (академічний)**

бакалавр
(назва освітнього ступеня)

022 «Дизайн»
(назва спеціальності)

«Дизайн»
(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська
Факультет	Архітектурний
Кафедра	Основ архітектури
Контакти кафедри	УДУНТ ННІ ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. 5001 (п'ятий поверх). https://pgasa.dp.ua/department/osnarh/
Викладачі-розробники	Гаврилов Олег Іванович, доцент Кошелева Ірина Валентинівна, асистент Захарчук Наталія Володимирівна, асистент
Контакти викладачів	gavrylov.oleg@pdaba.edu.ua zakharchuk.nataliia@pdaba.edu.ua Kosheleva.iryana@pdsba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADP.HTML#A5
Консультації	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADP.HTML#A5 https://pgasa.dp.ua/department/osnarh/

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Рисунок і живопис (академічний)» складено відповідно до освітньої програми підготовки «бакалавр» спеціальності 022 «Дизайн». В процесі опанування дисципліни відбувається формування творчої уяви і образного мислення, формування вміння аналізувати твори мистецтва, формування у студентів теоретичних знань про закони і категорії композиції, освоєння методів формальної організації художнього твору, оволодіння основами творчої майстерності та використання цих знань у вирішенні творчих завдань різної складності й набуття практичних навичок у роботі з формою на площині, в об'ємі та в просторі.

	Години	Кредити	Семестр	
			III	IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	195	6,5	105	90
Аудиторні заняття, у т.ч.	112		52	60
лекції	-		-	-
лабораторні роботи	-		-	-

практичні заняття	112		52	60
Самостійна робота, у т.ч:	83		53	30
підготовка до аудиторних занять	-		-	-
підготовка до контрольних заходів	4		2	2
виконання курсової роботи	-		-	-
виконання індивідуальних завдань	79		51	28
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	-		-	-
підготовка до екзамену	-		-	-
Форма підсумкового контролю			залік	залік

Мета вивчення дисципліни «Рисунок і живопис (академічний)» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності для самостійного творчого вирішення графічних дизайн-проектів.

Завдання вивчення дисципліни «Рисунок і живопис (академічний)» є:

- виховання художнього смаку і прагнення до рішення творчих проблем;
- оволодіти засобами двох і трьохмірного зображення форм;
- надати знання теоретичних основ художньої мови;
- навчити практичних навичок роботи з різними художніми матеріалами;
- виховання кольорної культури;
- застосування знань у дизайн-проектах.

Постреквізити дисципліни – компетентності набуті в результаті вивчення дисципліни «Рисунок і живопис (академічний)» стають суттєвим допоміжним фактором для розширення можливостей у виконанні завдань з дисципліни «Проектування»

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми «Дизайн»
СВО ПДАБА – 022 б – 2021

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК07. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти

ЗК12. Здатність працювати в міжнародному актуальному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК01. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК08. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

СК09. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунку і живопису (за спеціалізаціями).

СК10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

СК17. Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в процесі створення художнього твору, впроваджувати сучасні способи

формотворення; розуміння значущості візуальних комунікацій в міському середовищі в умовах небезпеки для населення.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти

ПРН7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо- проектних рішень.

ПРН18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ПРН22. Соціально свідомо та відповідально формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності, в тому числі технологіями відновлення об'єктів культурної спадщини, пошкоджених внаслідок воєнних дій та надзвичайних ситуацій.

Заплановані результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) «Дизайн» СВО ПДАБА – 022 6 - 2021

РН03. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію, основи наукових досліджень.

РН08. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

РН11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

Програмні результати, визначені закладом вищої освіти

РН20. Представляти результати діяльності у професійному середовищі на світовому рівні.

РН21. Системно мислити, розробляти, формувати та проводити основні етапи проекту.

РН22. Соціально свідомо та відповідально формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

РН23. Приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усьог о	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Структура зображення в творах монументально-декоративного мистецтва (площа, об'єм, простір), декоративність і стилізація.					
Тема 1. Дослідження архітектурного об'єкту на вибір. Створення ескізу муралу.	16	-	6	-	10
Тема 2. Ескіз сграфіто. Авторська композиція в концепції обраного архітектурного об'єкту.	12	-	6	-	6
Тема 3. Ескіз мозаїки. Авторська композиція.	12	-	6	-	6
Тема 4. Ескіз вітража. Авторська композиція.	12	-	6	-	6
Разом за змістовим модулем 1	52	-	24	-	28
Змістовий модуль 2. Освітлення як елемент сприйняття зорової інформації					
Тема 5. Графічна робота “Куточок інтер'єру з вікном” (денне освітлення).	27	-	14	-	13
Тема 6. Живописна робота “Інтер'єр з вікном” (денне освітлення).	26	-	14	-	12

Разом за змістовим модулем 2	53	-	28	-	25
Разом за III семестр	105	-	52	-	53
Змістовий модуль 3. Пропорції і співвідношення. Зображення голови людини.					
Тема 7. Об'ємно-конструктивний рисунок гіпсових деталей обличчя.	12	-	8	-	4
Тема 8. Тонально-конструктивний рисунок гіпсової голови.	12	-	8	-	4
Тема 9. Графічна робота “Чоловічий портрет з натури”	12	-	8	-	4
Тема 10. Живописна робота “Жіночий портрет з натури”	12	-	8	-	4
Разом за змістовим модулем 3	48	-	32	-	16
Змістовий модуль 4. Тонально-просторові та кольорові відношення. Інтер'єр.					
Тема 11. Замальовки з натури напівфігури людини.	6	-	4	-	2
Тема 12. Тонально-просторовий рисунок. Портрет-напівфігура на темному тлі.	18	-	12	-	6
Тема 13. Живописна робота “Жіноча напівфігура”	18	-	12	-	6
Разом за змістовим модулем 4	42	-	28	-	14
Разом за IV семестр	90	-	60	-	30
Усього годин	195	-	112	-	83

2. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

Не передбачено робочим навчальним планом.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметичне значення оцінок знань, отриманих студентом за змістовим модулем 1, змістовим модулем 2 (у першому семестрі) та оцінок за змістовим модулем 4, змістовим модулем 5 (у другому семестрі). Кожна робота оцінюється в 100 балів і за модуль середньоарифметична відповідно кількості робіт (це пропозиція розяснення і спрощення оцінки модуля) Максимальна оцінка за один змістовий модуль – 100 балів .

Оцінка роботи.

Оцінка кожного практичного і кожного самостійного завдання складається з суми балів 5 (п'яти) критеріїв.

Для графічних робіт:

Відповідність правилам композиції листа - максимально 10 балів

- вірне розміщення композиції в форматі листа 9-10
- пропорційне розміщення основних форм та плям в плямі композиції 6-9
- виявлення композиційного центру композиції 3-6
- підпорядкування периферії центру композиції 1-2

Відповідність правилам натурального зображення - максимально 10 балів

- виявлення просторових планів	8-10
- дотримання правил лінійної перспективи в зображенні	4-8
- досягнення вірних пропорцій предметів	1-4
Відповідність правилам організації тонального зображення - максимально 45 балів	
- правильне визначення загального тону	40-45
- пропорційна передача великих тонових відносин	30-40
- визначення локального тону кожного елемента композиції	25-30
- передача тональних нюансів	20-25
- моделювання тоном об'єму предметів	15-20
- моделювання глибини просторових планів за законами повітряної перспективи	5-15
- передача фактурності поверхні	1-5
Дотримання загальної тонової гармонії роботи - максимально 25 балів	
- досягнення окресленого колориту роботи	20-25
- гармонійність колірних сполучень	15-20
- тепло-холодність колірних відносин	10-15
- контраст тонових та колірних сполучень	5-10
- окреслення колірних акцентів роботи	1-5
Загальна культура виконання роботи - максимально 10 балів	
- завершеність всіх етапів роботи	6-10
- цілісність сприйняття роботи	2-6
- володіння технічними прийомами роботи	1-2

Для живописних робіт:

Відповідність правилам композиції листа - максимально 10 балів	
- вірне розміщення композиції в форматі листа	9-10
- пропорційне розміщення основних форм та плям в плямі композиції	6-9
- виявлення композиційного центру композиції	3-6
- підпорядкування периферії центру композиції	1-2
Відповідність правилам натурального зображення - максимально 10 балів	
- виявлення просторових планів	8-10
- дотримання правил лінійної перспективи в зображенні	4-8
- досягнення вірних пропорцій предметів	1-4
Відповідність правилам організації колірного зображення - максимально 45 балів	
- вірне визначення загального колірного тону	40-45
- пропорційна передача великих тонових відносин	35-40
- пропорційна передача великих колірних відносин	30-35
- визначення локального кольору кожного елемента композиції	25-30
- передача тонких нюансних відтінків кожного кольору	20-25
- моделювання кольором об'єму предметів за законами світлотіні	15-20
- моделювання кольором глибини просторових планів за законами повітряної перспективи	10-15
- урахування зміни кольору від сусідства інших кольорів (рефлекси)	5-10
- передача кольором фактурності поверхні елементів композиції	1-5
Дотримання загальної тонової та колірної гармонії роботи - максимально 25 балів	
- досягнення визначеного колориту роботи	20-25
- гармонійність колірних сполучень	15-20

- виявлена тепло-холодність колірних відносин	10-15
- вірно відображено контраст тонових та колірних сполучень	5-10
- професійно створені колірні акценти роботи	1-5
Загальна культура виконання роботи - максимально 10 балів	
- завершеність всіх етапів роботи	6-10
- цілісність сприйняття роботи	2-6
- володіння технічними прийомами роботи	1-2

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. А.А. Жаборюк Український живопис ост.третини ХІХ-ХХ століття. Київ, Либідь, 2004
2. С.В.Прищенко Кольорознавство. Київ, Альтерпрес, 2010
3. Н.Н.Степанов Цвет в интерьере. Киев, Вища школа, 1985
4. А.А.Горбенко Акварельная живопись для архитекторов. Киев, Будівельник, 1991
5. Йоганнес Іттен Мистецтво кольору, Київ, видавництво "ArtHuss" 2022.
6. Полный курс живописи и рисунка. Основы живописи. Испания, Парамон Едиссионес, 1994
7. Українське народне мистецтво. Живопис. Київ, Мистецтво, 1967
8. Белютин Е.М. Початкові відомості про малюнок. -К., Вища школа, 1987
9. Даниленко В.Я. Дизайн. - Харків, ХДАДМ. 2004
10. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти (Навчальний посібник). -К. 2002
11. Михайленко В., Яковлев. М. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення . Київ : Каравела, 2004.
12. Гонтаренко С.Є. Лінійна архітектурна графіка: Навчально-методичний посібник / С.Є. Гонтаренко, Н.В. Куліченко, О.Б. Суворов; за ред. Гонтаренко С.Є. – Дніпропетровськ: ЛПРА, 2015. – 284 с. : іл.
13. Ратнічин В. М. Перспектива. Київ : Вища школа, 1982.
14. Гребенюк Г. Е. Основи композиції та рисунок : підручник. – Київ : Техніка, 1997.

Допоміжна

1. Ф. Юрьев Цвет в искусстве книги. Киев, «Вища школа», 1987
2. В.А. Фельдман Искусство акварельной живописи. Киев, Мистецтво, 1967

12. ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

Віртуальний читальний зал бібліотеки ПДАБА.

1. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА Методичні вказівки до виконання завдань з художньо-ознайомлювальної практики дисципліни «Малюнок»

<https://cutt.us/jn3Ye>

2. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до завдання «Малюнок оголеної фігури натурниці» з дисципліни «Малюнок»

<https://cutt.us/dBvGQ>

3. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА Франсіско Асенсіо Сервер «Рисунок для початківців» <https://cutt.us/0SL5U>

Розробник(и) _____ (Олег ГАВРИЛОВ)

(підпис)

_____ (Наталія ЗАХАРЧУК)

(підпис)

_____ (Ірина КОШЕЛЕВА)

(підпис)

Гарант освітньої програм _____ (Лариса ЯНКОВСЬКА)

(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри _____ Основ архітектури
(назва кафедри)

Протокол від « 26 » січня 2023 року № 2

Завідувач кафедри _____ (Іван РЕВСЬКИЙ)

(підпис)